

Eidskog kommune

Plan om barnefattigdom

Eva Kristin Østad

Foto: Sau-Herad kommune

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	s.3
2. Innledning	
2.1. Bakgrunn og formål for planen	s.4
2.2. Kommunens planverk	s.5
3. Rammer og føringer	
3.1. Aktuelle lovverk	s.6
3.2. Nasjonale føringer	s.6
3.3. Kommunale føringer	s.7
3.3.1 Levekår	s.8
3.3.2 Barn og unge	s.8
3.3.3 Folkehelse	s.8
3.3.4 Arbeidsliv og næring	s.9
4. Barnefattigdom	
4.1. Definisjon og avgrensning	s.10
4.2. Konsekvenser av barnefattigdom	s.10
4.3. Årsaker til barnefattigdom	s.11
4.4. Konsekvensene – er de like for alle fattige barn?	s.11
4.5. Tiltak mot barnefattigdom	s.12
5. Eidskog kommune	
5.1. Dagens situasjon	s.13
5.2. Tiltak som finnes i kommunen	s.15
5.3. Hovedutfordringer	s.16
5.4. Nye/ utvidete tiltak	s.18
5.5. Aktivitetsmål i søknad om midler	s.18
6. Innsatsområder	s.22
Vedlegg 1: Ulike fritidstilbud i Eidskog kommune	s.23
Vedlegg 2: Mulige samarbeidspartnere	s.24
Vedlegg 3: Aktivitetsmål med kommentarer	s.25
Vedlegg 4: Litteraturliste	s.28

1. Sammendrag

I jobben med å lage en barnefattigdomsplan har det blitt tatt utgangspunkt i statistikken fra Bufdir 2015, der Eidskog har en høy andel av barn som lever i vedvarende lavinntektsfamilier. Denne planen er laget som et fundament for videre samarbeid innad i kommunen, både mellom etater i kommunen, og alt det bra frivillige arbeidet som gjøres.

Målet med en slik plan er å redusere barnefattigdom og de konsekvensene dette har for de barna og familiene som blir berørt. Forskning viser at det er en viss grad av sosial arv i dette fenomenet, og at man ved tidlig innsats kan bryte dette. Barn skal ikke, og har ikke forutsetninger for å kunne forsørge seg selv, derfor er det viktig å jobbe på flere områder samtidig. Ved at man hjelper de aktuelle familiene med de utfordringer som er nå, kan man skape motivasjon til å endre forutsetningene slik at endringene blir varige.

I Eidskog er det mange bra fritidstilbud til barn og voksne i alle aldre, det gjelder å samarbeide, slik at flest mulig har sjansen til å benytte seg av disse tilbudene. Det er en del av målsetningen, at man kan komme fram til løsninger der alle skal ha mulighet til å delta på noe, for å føle seg som en del av samfunnet og få sosialkompetanse med seg på veien videre. Muligheter for sosial samhandling med andre gjør integrering naturlig, og det vil gi innspill for senere å kunne bryte den sosiale arven man kan se er en del av fattigdomsproblematikken.

2. Innledning

2.1. Bakgrunn og formål for planen

I Eidskog kommune bor det 6142 mennesker, av disse er 17 % barn. Bufdirs tall fra 2015 viser en høy forekomst av barnefattigdom i kommunen, sammenlignet med landet forøvrig. I Eidskog var det i 2015, 150 barn i familier med vedvarende lavinntekt, dette tilsvarer 15,3 %. Landsgjennomsnittet var i perioden 10 %.

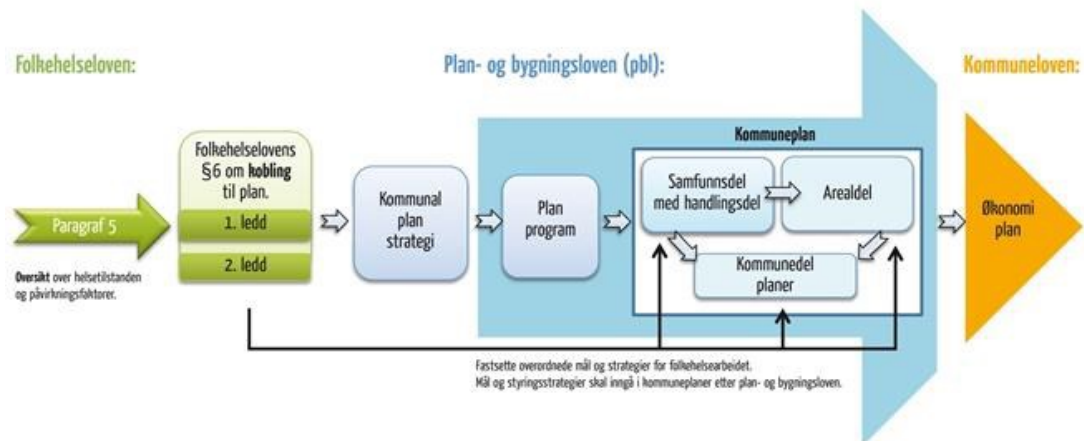
Regjeringen har lagt fram «Handlingsplan mot fattigdom 2006-2007», og en strategiplan «Barn som lever i fattigdom 2015-2017» som sammen med tallene fra Bufdir, gir grunnlag for arbeidet i kommunen vår med å utarbeide en barnefattigdomsplan. Det er også nedfelt i kommuneplanen (se pkt.3.3) at barnefattigdom skal reduseres, og at barn og unge skal ha like muligheter til samfunnsmessig aktivitet også som voksne.

Kommunen sammen med NAV Eidskog søkte Fylkesmannen om tilskudd til å forebygge og redusere barnefattigdom i kommunen. Målene beskrevet i denne planen er å analysere og identifisere, samt synliggjøre og informere. Med dette skal man kunne legge til rette og igangsette samarbeid/tiltak. Resultatmålene de ønsker å kunne måle, som er oppgitt i denne søknaden er å gi barn og unge muligheten til å oppleve positive aktiviteter, øke livsmestring og samfunnsdeltagelse, redusere sosial reproduksjon av sosialhjelpsmottakere samt forhindre/ redusere mobbing.

I budsjettvedtak for 2016 er barnefattigdom ett eget pkt. 35 c, slik at jobben med å utarbeide en handlingsplan rundt barnefattigdom er forankret politisk i både budsjett og kommuneplan.

2.2 Kommunens planverk

I kommuneplanens samfunnsdel for Eidskog 2014-2027, har man levekår, barn og unge og folkehelse som prioriterte satsningsområder. Handlingsplan mot barnefattigdom omhandler temaer i både levekår, barn og unge og folkehelse samt arbeid og næringsliv. Under ser man et skjematisk oppsett over hvordan planstrategien i kommunen er.

Barnefattigdomsplanen blir her liggende under kommuneplanens samfunnsdel.

3. Rammer og føringer

3.1. Aktuelle lovverk

- Folkehelseloven
- Barnehageloven
- Opplæringsloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Lov om sosiale tjenester
- Barnevernloven
- Kulturloven

3.2. Nasjonale føringer

Handlingsplan mot fattigdom (2006-2007)

I «Handlingsplan mot fattigdom» beskrives 4 strategier for å bekjempe fattigdom med tilhørende tiltak. Strategiene er å styrke arbeidslivstilknytning for de som står lengst fra arbeidsmarkedet, sikre inkludering og deltakelse av utsatte barn og unge, og også bedre levekårene for de vanskeligstilte. Selv om integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen kan regnes inn med det som står fra tidligere er dette et eget punkt for å sikre at barn og unge i innvandrerfamilier også skal ivaretas. I denne planen diskuteres risikofaktorer, indikatorer og sentrale utviklingstrekk ved fattigdom i Norge. Denne handlingsplanen omhandler barn spesielt, og barn og barnefamilier løftes fram som en egen målgruppe i fattigdomsbekjempelsen.

«Regjeringens mål er at alle barn og unge skal ha de samme rettigheter og muligheter til utvikling uavhengig av foreldrenes økonomi, utdanning og etniske og geografiske tilhørighet» (Handlingsplan mot fattigdom. Vedlegg til ST.prp.nr.1 (2006-2007) Statsbudsjettet 2007)

Regjeringens strategi «Barn som lever i fattigdom» (2015-2017)

Strategiplanen er delt i to, der del to inneholder nyttige fakta og statistikk om fattigdomsbegrepet, som gir et bra grunnlag for dokumentet. Den første delen er igjen delt inn i 7 innsatsområder med til sammen 64 tiltaksforslag på de ulike områdene.

Barnekonvensjonen og barns rettigheter

Menneskerettighetene er pliktregler for staten om hvordan barn og unge under 18 år skal behandles. Stortinget bestemte i 2003, at barnekonvensjonen skulle være en del av norsk lov – menneskerettighetsloven. Denne står rett under grunnloven, og har med dette en meget sterk posisjon. Mest relevant i barnefattigdomsdiskusjonen er Barnekonvensjonens artikkel nr.27, nr.1-3, som er følgende:

1. Partene anerkjenner ethvert barns rett til en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sosiale utvikling.
2. Foreldre eller andre som er ansvarlige for barnet, har det grunnleggende ansvaret for å sikre, innen sine evner og økonomiske muligheter, de livsvilkår som er nødvendige for barnets utvikling.
3. I samsvar med nasjonale forhold og innenfor rammen av sine midler skal partene treffe egnede tiltak for å hjelpe foreldre og andre som har ansvaret for barnet til å virkeliggjøre denne rettighet, og de skal ved behov sørge for materiell hjelp og støttetiltak, særlig med hensyn til mat, klær og bolig.

3.3 Kommunale føringer

Folkehelseprofilen

I folkehelseprofilen for Eidskog kommune 2015, der levekår omtales, står det «andelen med videregående eller høyere utdanning er lavere enn landsnivået. Andelen barn (0-17) som bor i husholdninger med lav inntekt er høyere enn i landet som helhet. Lav inntekt defineres her som under 60 % av nasjonal medianinntekt.»

Ellers i profilen er det henvist til data fra fastlege og legevakt der andelen av barn og unge 15-29 år, registrert inn for behandling, er høyere enn i landet for øvrig. I tillegg viser profilen at det er flere elever på 10.trinn, som angir at de blir mobbet, enn det er både i fylket og i landet ellers. Det 85 % som trives svært godt eller godt på skolen i 10.klasse, ut fra grunnlaget for denne profilen. Når det kommer til de som slutter/ikke består videregående opplæring etter 5 år, ligger andelen høyere i Eidskog kommune enn den gjør både i Hedmark, og i Norge.

Kommuneplanen – samfunnsdel (2014-2027)

3.3.1 Levekår

Levekår er definert som tilgang til ulike ressurser, individuelle som utdanning, inntekt, formue og helse, eller kollektive som miljø. Ressursene kan være medfødte eller ervervede. Eidskog kommune har store levekårsutfordringer i forhold til høy andel uføre, lav utdanningsgrad, kort levealder, mye bruk av økonomisk sosialhjelp. Det er viktig med en samlet satsning for bedre levekår totalt sett gjennom en tverrfaglig satsning på folkehelseområdet og på barn og unges oppvekst og utvikling.

Overordnet mål: Levekårsforbedring skal være det bærende element i kommunens planlegging og arbeid internt og i samarbeid med eksterne aktører. (Kommuneplanen-samfunnsdel)

3.3.2 Barn og unge

Det er viktig å gi barn og unge fundamentale kunnskaper, holdninger og ferdigheter, slik at de kan realisere seg selv til beste for seg selv og fellesskapet. Dette skal legge grunnlaget for et samfunnsaktivt liv i voksen alder.

Barn og unge har behov for helhetlig og systematisk oppfølging fra fødsel av, med den hensikt å kunne iverksette målrettede tiltak for de som trenger det mest - på et tidligst mulig tidspunkt. Et systematisk og langsiktig arbeid skal bidra til høyere utdanningsnivå, færre sosialhjelpsmottakere, lavere arbeidsledighet og bedre folkehelse enn dagens statistiske bilde tilsier.

Overordnet mål: Barn og ungdom i Eidskog skal ha en god oppvekst, hvor det legges til rette for at hvert individ skal realisere seg selv til beste for seg selv og fellesskapet. (Kommuneplanen-samfunnsdel)

3.3.3 Folkehelse

Folkehelsearbeidet vil gjennom å bidra til å skape gode livsvilkår skape muligheter for en god start i livet. En god start er avhengig av flere faktorer som hjemmemiljø, barnehage/skolemiljø. I tillegg vil muligheter for å nå et utdanningsnivå som gir jobb og økonomiske vilkår for selvforsørgelse og bra boligforhold være viktige. Gode generelle livsvilkår vil også bidra til større muligheter for innflytelse i samfunnet generelt og motvirker at noen blir stående utenfor.

Overordnet mål: Skape samfunnsmessige forutsetninger for en god helse på like vilkår for hele befolkningen. (Kommuneplanen-samfunnsdel)

3.3.4 Arbeidsliv og næring

Arbeidsmarkedet framover vil preges av konkurranse om arbeidskraft. Særlig vil det være konkurranse om de mest kvalifiserte arbeidstakerne. Næringsstrukturen er i endring og industrien sysselsetter stadig færre mennesker, og næringer med krav til høy kompetanse sysselsetter flere enn før. Økt mobilitet, økt privat rikdom og økt krav til offentlig og privat tjenestetilbud vil påvirke valg av arbeids- og bosted. Et velfungerende boligmarked og et attraktivt sentrum er viktig for utvikling av næringslivet.

Overordnet mål: Eidskog skal ha et allsidig og konkurransedyktig næringsliv med høy kompetanse og spennende jobbmuligheter. (Kommuneplanen-samfunnsdel)

Ser man på målene og tankene rundt satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, kommer det fram at dette er alle områder og tiltak som kan settes i sammenheng med redusert barnefattigdom, og motvirkning av sosial arv.

I søknaden sendt inn for tilskudd til å forebygge og redusere barnefattigdom i kommunen er det laget en liste med aktivitetsmål som er tenkt som basis for tiltak i Eidskog kommune, disse er gjennomgått i punkt 5.5 i denne planen.

4. Barnefattigdom

4.1. Definisjon

For å kunne snakke om barnefattigdom, er det viktig å ha en forståelse av hva fattigdom i dagens samfunn er. Det snakkes om absolutt fattigdom og relativ fattigdom, absolutt fattigdom er mangel på grunnleggende basisbehov som mat, klær, husly og tilgang på grunnutdanning og primær helsetjeneste. Ved relativ fattigdom er fattigdomsgrensa, det som trengs for å leve et anstendig liv sammenlignet med andre mennesker i samme samfunn, for eksempel sammenlignet med andre innbyggere i samme land.

Barnefattigdom er et komplekst begrep, det er vanskelig å komme fram til en enkel begrepsforklaring til. Per i dag er det en diskusjon, om det er under 60 % av den nasjonale medianinntekten, som skal være en indikator på at barna lever i barnefattigdom. Eller om det skal være fravær av bestemte goder, som er indikatoren på om det er fattigdom. Det er svakheter i begge måtene å beregne barnefattigdom på.

I Eidskog kommune er det gått ut fra tallene fra Bufdir, og der er det under 60 % av nasjonal medianinntekt som er grunnlaget for å beregne barnefattigdom og lavinntektsfamilier.

4.2. Konsekvenser av barnefattigdom

For barn som vokser opp i familier med trang økonomi, og opplevelse av fattigdom i oppveksten, vil dette ikke bare ha konsekvenser i barndommen, men vil kunne påvirke framtidige livssjanser. I familier med svært dårlig økonomi vil barna ha dårligere materielle levekår enn andre barn.

Det er også vist en sammenheng mellom svak økonomi og sosiale- og psykososiale levekår. Barn som vokser opp i lavinntektsfamilier vil ikke i samme grad som andre benytte seg av barnehage/SFO og andre fritidsaktiviteter. Dette vil påvirke utviklingen av sosiale ferdigheter og mestring/ læring i skole. For innvandrerfamilier, spesielt de med ikke-vestlig bakgrunn, vil det være utfordrende å kunne følge opp barna slik det forventes i norsk skole.

Forskning viser at fattige barn har større sannsynlighet for selv å bli fattige som voksne, og den viktige forklaringen her er at fattige barn i mindre grad enn andre barn har hatt mulighet til å utvikle sine ferdigheter, og sin kompetanse gjennom barnehage- og utdanningssystemet. (Fløtten; Barnefattigdom). Dette gjør seg igjen gjeldende i voksenlivet, med svak eller ingen arbeidsmarkedstilknytning. Selv om det ikke er et fullstendig bilde av hvilke faktorer som bidrar til at fattigdom går i arv, viser dette at sirkelen må brytes slik at barn får muligheter til å utvikle sin kompetanse og muligheter både sosialt, og psykososialt, samtidig med faglig på lik linje med barn som ikke lever i lavinntektsfamilier.

Flere studier viser at tidlig opplevelse av fattigdom i barndommen og jo lenger man opplever at fattigdommen varer, dess tørre er konsekvensene. For eksempel har dette effekt på senere skoleprestasjoner samt en tendens til at fattigdom og stønadsmottak går i arv fra en generasjon til den neste. Heldigvis viser forskning også at barnefamilier i økonomisk utsatthet forandrer sin situasjon til det bedre over tid, og få barn lever i fattigdom gjennom hele oppveksten.

4.3. Årsaker til barnefattigdom

Fenomenet barnefattigdom er sammensatt, og barn som er fattige har mange ulike bakgrunnskjennetegn, allikevel er det noen grupper som er overrepresentert. Barn av enslige forsørgere, barn til foreldre uten stabil arbeidstilknytning, barn i familier der overføringer fra det offentlige utgjør over halvparten av familieinntektene og barn med bakgrunn fra ikke-vestlige land, er faktorer som kan være sterke indikatorer på barnefattigdom. (Fløtten; Barnefattigdom)

4.4. Konsekvensene - er de like for alle fattige barn?

Ved gjennomgang av fattigdommens konsekvenser ser man to viktige konklusjoner. Nummer en; barn som vokser opp i familier med lav inntekt har en større sjanse enn andre barn for å ha en del levekårsulemper. Men som nummer to kommer det fram at de fleste barn i lavinntektsfamilier *ikke* har disse levekårsulempene. Grunnen til denne tosidigheten kommer av at fattigdomsgruppen er svært sammensatt. Man kan tenke seg

et spekter fra en situasjon der en familie har lav inntekt i en svært avgrenset periode, men for øvrig ikke har noen psykososiale eller helsemessige problemer, til en situasjon der familien har hatt lav inntekt over lang tid, med store helsemessige utfordringer hos forsørgerne, lav utdanning, liten arbeidsmarkedserfaring og magert sosialt nettverk. Det vil være stor forskjell i konsekvenser for disse to ulike familietypene. I den sist beskrevne familien vil det kreve flere og mer sammensatte tiltak og løsninger enn bare økt inntektsgivende arbeid.

4.5. Tiltak mot barnefattigdom

Tiltakene mot barnefattigdom handler om å hjelpe foreldrene til økt inntektsgivende arbeid.

Det er flere politiske virkemidler, som skattenivåer, stønader, arbeidsmarkedstiltak og fungerende barnetilsynsordninger, som har innvirkning på barnefamiliers økonomi. Barnetrygden er en viktig faktor til at de nordiske landene ikke har like høy barnefattigdom, som andre land i verden.

Tiltak mot barnefattigdom, trenger ikke alltid være mer penger inn i familieøkonomien, men at barn og unge kan få muligheter til å delta i samfunnet på lik linje med alle andre, og skaffe seg sosial kompetanse og faglig kompetanse til å få seg et annet liv selv som voksne.

Derfor vil subsidierte fritidsaktiviteter være et alternativ, eller at familier med en begrenset familieøkonomi, får et tilbud om at fritidsaktivitet til barn blir dekket gjennom det offentlige. Det være seg kontingenter eller spesielt utstyr som må til for at aktiviteten skal kunne gjennomføres.

I tillegg vil utlånsordninger som BUA og lignende kunne avhjelpe både de som allerede er en familie med dårlig økonomi, men også familier som er i grenseland til å unngå å komme dit.

I forhold til fattigdom generelt og barnefattigdom spesielt er det viktig også å tenke forebyggende, ikke bare reduserende da problemet allerede er til stede.

5. Eidskog kommune

5.1. Dagens situasjon

Situasjonen i Eidskog:

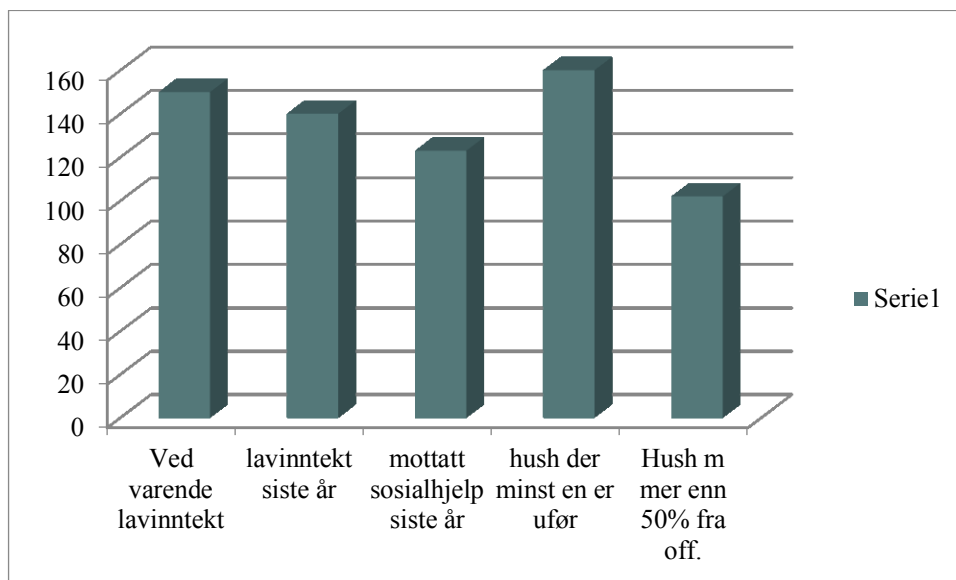
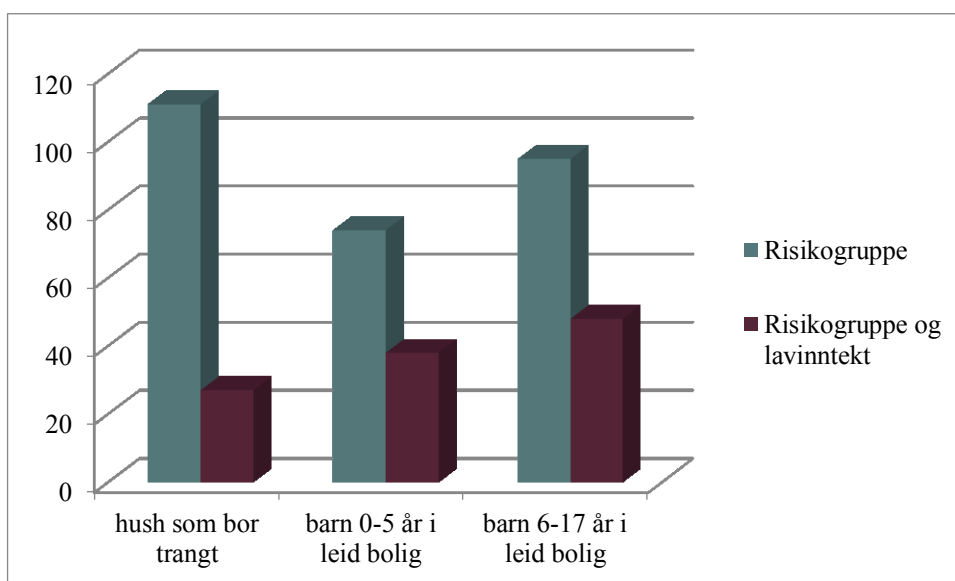
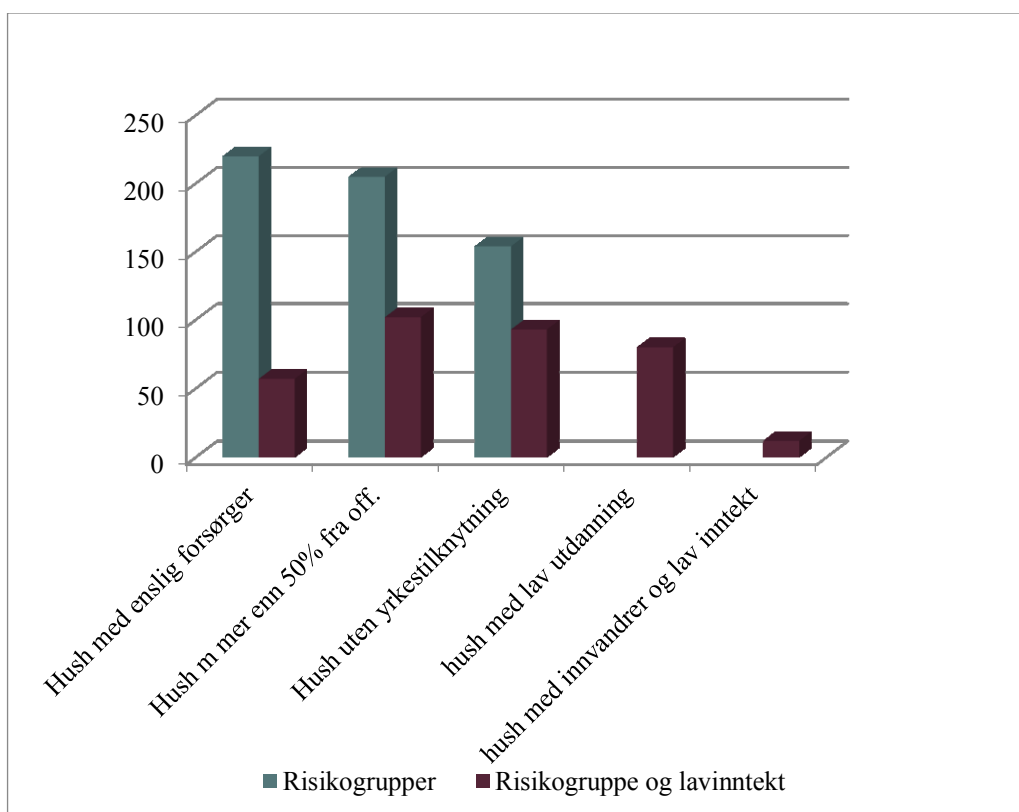

Fig.1: Tall fra Bufdir.no. Tallene er fra 2015.

Ut fra tallene i Bufdir er det 150 barn i Eidskog som lever i familier med vedvarende lavinntekt, av disse er det 102 som mottar over halvparten av sin inntekt fra offentlige ordninger. Det vil si at det er 48 barn som lever i familier med vedvarende lavinntekt som ikke har store overføringer fra det offentlige.

Som omtalt i kommuneplanens samfunnsdel, har Eidskog kommune både en befolkning med lav utdanningsgrad, høy andel uføre og liten sysselsettingsgrad. Dette er alle punkter som er med på å bidra til økt barnefattigdom.

Tallene i disse diagrammene er hentet fra Bufdir sin statistikk fra 2015. De utsatte familiene tilhører ofte minst en av disse gruppene.

5.2. Tiltak som finnes i kommunen

Kommunen har flere ordninger som har til hensikt å hjelpe barnefamilier med anstrengt økonomi. De mest sentrale tiltakene skjer i barnehage/skole og NAV samt tiltak og tjenester gjennom barnevern.

Helsesøstrene, barnehageansatte og lærere er sentrale personer å samarbeide med, da de møter absolutt alle barn og unge, og deres familier i flere ulike situasjoner.

Andre tiltak som er i kommunen:

- Tiltak i skole og barnehage

Eksempler er reduksjon av foreldrebetaling både i barnehage og SFO, gratis kjernetid for 4-6 åringer i barnehage, søskenmoderasjonsordning både i barnehage/SFO og kulturskole.

I barneskolen er det nå læringsbrett til hver enkelt elev som deles ut til alle, slik at alle har lik tilgang til utstyr benyttet i undervisningen.

Det er også gratis leirskole for alle i 7.klasse, dette for å unngå at det skal bli tydelig for alle hvem som har en anstrengt økonomi.

Det er på barneskolen en utstyrsbank, der barn kan få lånt utstyr til å kunne delta på ekskursjoner og andre aktiviteter i forbindelse med undervisning.

Gjennom skolelystordningen til Tine, har skolen mulighet til å søke om at barn fra familier med anstrengt økonomi kan få gratis melk til skolematen.

Ungdomsskolen har også utlån av utstyr til aktiviteter i skoletida, det er også muligheter for leksehjelp etter skoletid.

Før skoleballet på ungdomsskolen arrangeres det byttedager for kjoler og dresser, i tillegg er det redusert avgift for å kunne delta på skoleballet for de som trenger det.

Ved kantina på ungdomsskolen er det tiltak slik at alle uansett økonomi i hjemmet, skal kunne spise seg mette i lunsjen.

På ungdomsskolen er det nå en ordning der alle ungdommer får like pcer slik at alle stiller likt i forhold til den typen utstyr som trengs i undervisningen.

«Gratis skoleprinsippet» forsøkes etterlevd på alle områder.

- Familiens Hus

Dette er et tiltak som er under utvikling nå. Her skal etter planen barnevernstjenesten, PPT, flyktningetjenesten, helsesøster, kommunepsykolog og andre instanser som kan samarbeide rundt familier med ekstra behov samlokaliseres. Dette vil gjøre at tverrfaglighet blir en naturlig samarbeidsform, og de som trenger hjelp og bistand har ett lokale å forholde seg til i stedet for å måtte gå fra kontor til kontor å føle seg hjelpeløse i byråkratiet.

- Tiltak gjennom NAV

Her kommer direkte innvirkning på barnas situasjon ved å hjelpe barnas foreldre til å komme i arbeid, og bli økonomisk selvhjulpne. Eller vurdere riktig tiltak for dem. I Eidskog kommune er det et aktivitetskrav for sosialhjelp, det kan være med på å gi dem muligheter i arbeidslivet. Bostøtte og andre stønader som gir grunnlag for livsopphold.

- Gjeldsrådgiver

Denne er også underlagt NAV, her gis økonomisk rådgivning og hjelp til å få orden på økonomien, der dette er en utfordring som gjør at familien lever under fattigdomsgrensa.

- Ruskonsulent

For mennesker som lever med en rusavhengighet er det store vansker med å ha økonomien i orden, og det å stå i en jobb slik at det er mulig å være økonomisk selvhjulpne. Dette vil da være avgjørende for barn som lever med rusavhengige foreldre.

- Flyktingetjensten

Hjelper til å bosette flyktinger i kommunen. Har i den senere tid startet med integrasjonsfotball, gjøre at flyktinger og etniske norske kan ha det morsomt sammen.

- Boligkontor

Hjelper familier med å finne egnede boliger.

- Barnevern

Da barnevern kan begrunne et tiltak barnevernsfaglig, kan de hjelpe til økonomisk, men et tettere samarbeid med NAV er ønskelig, for å kunne utfylle hverandre. Barnevernets oppgaver er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

5.3. Hovedutfordringer

- Gjøre det mer attraktivt å jobbe, enn stønader og sosial hjelp.
- Senke deltageravgifter på fritidsaktiviteter
- Kartlegging av hva som er den virkelige årsaken til familiens dårlige økonomi
- Gi familien, både barn og voksne, tro på at de kan gjøre endringer så de blir økonomisk selvhjulpne.
- Sikre at flyktinger blir integrerte og økonomisk selvhjulpne.
- Ha mer fokus på opplysningsplikt istedenfor alltid bare taushetsplikt.
- Spre kunnskapen om fattigdom til ulike aktører som møter familier, barn og unge.
- Ikke å øke stigmatiseringen gjennom tilrettelegging og tiltak, gjøre at forskjellene faktisk blir mindre, og den sosiale aksepten på plass.

5.4. Forslag til nye eller utvidete tiltak

- BUA-ordning.
- Samarbeid mellom fritidsaktivitets-tilbydere rundt rimeligere deltagelse.
- Samarbeid med Eidskog Røde Kors og andre frivillige organisasjoner.
- Lavterskel tilbud for bistand til familier med lavinntekt.
- Bevisstgjøring ut i lokalmiljøet om at gjenbruk er bra.
- Leksehjelp/sosiale møtepunkter
- Feriekubb/aktivitetstilbud da SFO er stengt som kan være åpent for alle

5.5. Aktivitetsmål i søknad om midler

Mål	Hva er gjort?	Hva trengs?
<i>Gode opplevelser og meningsfull fritid</i>		
☐ Fritidstilbud, opplevelser, ferier, kultur og idrett	Det er et meget bredt tilbud på fritid, kunst, kultur og idrett i Eidskog.	Gjennomgang av kostnader. Sørg for at alle vet hvilke tilbud som til enhver tid fins.
☐ Ferie for alle (Røde Kors) Ulike ferietilbud til vanskelig stilte barn og familier		Oppmerksomme på søknadsfrister. Publisere ut til aktuelle familier, hvilke tilbud som finnes i god tid.
☐ Utarbeide oversikt over tilgjengelige aktiviteter, både organiserte og uorganiserte	I forbindelse med barnefattigdomsplanen er det satt opp en liste over det organiserte.	Sørg for at alle vet hva som finnes av tilbud, gjøre ting lett tilgjengelig.
<i>Sommerjobb for unge fra ressursvake familier, ungdom som trenger sosial trening.</i>		
☐ Forefallende arbeid inne og ute (internt i kommunen)		
☐ Arrangere ferieaktiviteter for barn 6-14 år, der ungdom 15-18 år kan ha sin første jobberfaring		Muligheter for å lønne de som skal jobbe på disse aktivitetene. Se hvordan de har gjort det i Kongsvinger.
<i>Aktivitetsstøtte</i>		
☐ Mulig å søke støtte til kontingenter, utstyr, turer m.m.	Enhet samfunn har opprettet en kontingent/utstyrskasse.	En oversikt over hvor stort problemet er med ikke-betalte kontingenter, overføringer øremerket dette på budsjett.
☐ Utstyr/byttekvelder	Noen idrettslag har dette allerede	Publisere mer om når og hvor dette skal være.

☐ Utstyrskontroll	Innhentet informasjon om BUA-ordning	Lokaler til en BUA-avdeling. Personer til å stå der i åpningstid. Informasjon ut til befolkningen
☐ Opplevelseskort	Innhentet tilbud og informasjon om opplevelseskortet.no	Kommunen må ta stilling til om dette er noe de ønsker å tilby sine innbyggere.
☐ Redusert betalingssats kulturskole mm.		En vurdering om alle fritidsaktiviteter trenger å koste så mye. Igjen, se til Brandval/Kongsvinger.
<i>Etter skoletid</i>		
☐ Ungdomsskolen – leksetid, mat, aktiviteter	Startet opp som et prosjekt, men ungdomsskolen har valgt å videreføre det	Videre muligheter for å videreføre dette tiltaket, evt knytte til seg andre som kan bidra.
☐ Folkehelseperspektiv	Et punkt under kommuneplanens samfunnsdel	Fokus på det, samarbeid etater i mellom og få utført noe, ikke bare snakke. Opprettholde frisklivssentralen og psykisk helseteam
☐ Voksenkontakt	Har gode miljøarbeidere på ungdomsskolen.	Opprettholde og videreføre dette og SLT koordinator.
☐ Ungdomsklubb		Ønske om det hos ungdommene, voksne som ønsker å jobbe med det, en plass å ha det.
<i>Fritidsaktiviteter som et integreringsverktøy for både barn og foreldre</i>		
☐ Gjensidig forståelse av at fritidsaktiviteter er en viktig arena for integrering	Flyktingetjenesten har arrangert integrasjonsfotball	Lage noen naturlige møteplasser, der det er fellesinteresser som er fokus ikke integrering. Finne noe som gjør at jenter fra innvandrerfamilier kan og vil være med.
☐ Dugnavirksomhet for å øke livsmestring og samfunnsdeltagelse	I de aller fleste aktiviteter er det dugnader.	Alle må bli mer positive til dugnad igjen, og vi må lære de som skal integreres hva vi mener med dugnad. Og dugnadene må være noe annet enn salg av ulike produkter for å oppnå ønsket effekt på

		integrering og barnefattigdom
<i>Fritidstilbud – hva ønsker barn og unge - brukermedvirkning</i>		
☐ Mekking? Hobby? Idrett?	I Eidskog er det et utrolig bredt tilbud på fritidsaktiviteter.	Ungdomsrådet uttalte at mekking/bil-hobby, var det ikke i kommunen, og de så at det var en økende interesse for basket. Ellers trodde de at det var bra dekning.
☐ Hente/bringetjenste		Dette ville nok være noe som kunne gjort at barn i lavinntektsfamilier kunne kommet seg til og fra, men hvordan man skulle løse det er mer usikkert. Viktig å oppfordre til at foreldre samkjører mer.
<i>Økonomikurs for ungdom – SMART-kurs</i>		
	Ungdomsskolen har i samarbeid med banken et kurs/opplegg som skal forberede ungdommen på voksenlivet.	Videreføring av dette samarbeidet.
<i>Informere om ordningene til husbanken</i>		
<i>Tett oppfølging av et begrenset antall familier, for å forebygge sosial reproduksjon</i>		
	Kartlegger hvilke familier som trenger bistand, som et ledd i barnefattigdomsplanen.	Tverrfaglig samarbeid mellom NAV og andre etater.
<i>Aktivitetsarena for jobbsøkere</i>		
☐ Småjobbsentral		
☐ Jobbsøkeraktiviteter		
☐ Arbeid for sosialhjelp	Dette har Eidskog kommune satt i gang	
<i>Forbedre tverretatlig samarbeid på systemnivå</i>		
☐ Oversikt over tilbud/arbeidsområder/kontaktpersoner	Forsøkt å få litt oversikt gjennom jobben med barnefattigdomsplanen.	Mer fokus på samarbeid i alle etater
☐ Bedre samarbeid og kommunikasjon	Det er avholdt møter både sammen med barnevernsenheten, ungdomsskolen, SLT-koordinator, ruskonsulent, helsesøster, flyktningkonsulent, barneskolene og et samarbeidsmøte i enhet	Fortsette disse møtene og opprettholde samarbeidet.

	samfunn.	
Nye innspill		
☐ Biblioteket som møteplass – kulturformidling for barn og voksne	Det er stadig bra arrangementer på biblioteket	Mer samordna informasjon ut til innbyggerne slik at alle vet det i god tid før det er et arrangement.
☐ Gratis aktiviteter i kulturskolen		

6. Innsatsområder

Regjeringens strategiplan har 7 innsatsområder, som er aktuelle å bruke som basis for å planlegge hvordan man skal kunne hjelpe de aktuelle familiene.

1. Forebygge ved å styrke utsatte barnefamilier
2. Gjennomføre utdanningsløp - barnehage og skole
3. Deltakelse og inkludering
4. Et godt helsetilbud til alle barn og unge
5. Tilgang til arbeidslivet for ungdom og foreldre
6. Forskning og statistikk
7. Ansvars- og kompetansedeling: stat, kommune og frivillig sektor

1. Utsatte barnefamilier, trenger noen de kan kontakte for å få råd og veiledning. Av og til faller disse familiene utenfor de ordningene som allerede finnes i velferdsstaten.
2. Må være mer fokus på å hjelpe barn og unge gjennom skole, fokuset på mobbing og utestenging tidlig i barnehage/skole som en følge av at de ikke har like mye penger og kan delta på lik linje som andre, kan være et viktig punkt her.
3. Viktig at både innvandrere og etnisk norske får lik oppfølging og mulighet til å delta i samfunnet.
4. Helsestasjon er her en viktig arena. Det ses en økning av psykiske lidelser blant barn og unge, dette må tas på alvor.
5. Det må være fokus på at alle har noe å bidra med. Veldig mange sitter med en følelse av at de ikke kan noe, fordi de alltid har følt seg utenfor.
6. Det må fortsatt fokuseres på forskning og finne mulige årsaker til at noen havner utenfor.
7. Det må bli mer fokus på opplysningsplikt og samarbeid mellom de ulike etatene, ikke alltid bare taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder ut i samfunnet, mens innad i jobb må man kunne ha fokus på å opplyse hverandre om det som er relevant fakta.

Vedlegg 1:

Ulike fritidstilbud i Eidskog kommune

Paintball

Frisklivscentralen

DNT Kongsvinger og Eidskog - barnas turlag

Eidskog Fotball

Eidskog husflidslag

Eidskog jeger- og fiskeforening

Eidskog o-lag

Eidskog rockeklubb

Eidskog Røde Kors – BARK og RØFF

Eidskog Skolekorps

Eidskog Skytterlag

Matrand I.L.

Nordic Taekwondo Hapkido Magnor

Vestmarka Idrettslag

Magnor Ungdomslag - langrenn og fotball

Eidskog Gym og Turn

Vestmarka jeger- og fiskeforening

Eidskog Håndball

Tobøl I.L.

Eidskog kulturskole

Eidskog MX (cross)

Cheerleading

Linedance

Eidskog Aktiv

Friskis og Sveltis

Betania

Ridderridning??

Bueskyting

Eidskog sportsskyttere

Tobago

Eidskog bygdekvinnelag

Eidskog sykkel

Vedlegg 2:

Mulige samarbeidspartnere for fritidstilbud utenfor kommunen:

Krogsrud Gård og Hestesenter

Jump

Victory Dance

Ishockey både i Charlottenberg og Kongsvinger

KIL Friidrett

Speiderne i Kongsvinger

Kongsvinger svømmeklubb

Vedlegg 3:

Aktivitetsmål	Resultater
Gode opplevelser og meningsfull fritid	
Fritidstilbud, ferie, opplevelser, kultur og idrett	
Ferie for alle	Dette er et tilbud som ligger fra Norges Røde Kors, dermed er det bare å finne aktuelle familier
Utarbeide oversikt over tilgjengelige aktiviteter, både organiserte og uorganiserte	Liste over organiserte aktiviteter ligger som Vedlegg til barnefattigdomsplanen. Uorganiserte aktiviteter er som ordet tilsier ikke-planlagte
Sommerjobb for unge fra ressurssvake familier, ungdom som trenger sosialtrening	
Forefallende arbeid inne og ute (internt i kommunen)	
Aktivitetsstøtte	
Mulig å søke støtte til kontingenter, utstyr, turer m.m. kulturopplevelser, organiserte aktiviteter, aktiviteter som fremmer fysisk og psykisk helse, uorganiserte aktiviteter	
Utstyr/byttekvelder	Noen idrettslag har dette allerede. Ungdomsskolen har en dag/kveld der de selger kjoler etc til skoleballet for en rimeligere penge.
Utstyrsbank	Det er undersøkt litt rundt BUA-ordning.
Opplevelseskort (klippe kort på forskjellige aktiviteter)	
Redusert betalingsatts kulturskole m.m.	Planlegger å ha et møte med aktører innen fritidsaktiviteter for å se om det er noen muligheter til å få redusert betalingsattsene.
Etter skoletid	
Ungdomsskolen – leksetid, mat, aktiviteter	Eidskog u-skole har bestemt seg for å videreføre ordningen med leksetid
Folkehelseperspektiv	
Voksenkontakt	
Ungdomsklubb	
Fritidsaktiviteter som integreringsverktøy for både barn og foreldre	
Gjensidig forståelse av at fritidsaktiviteter er en viktig arena for	Flyktningetjenesten har startet opp integrasjons-fotball, der både nordmenn og flyktninger kan delta. Det er få utenlandske jenter som kommer.

integrering	
Dugnadsvirksomhet for å øke livsmestring og samfunnsdeltagelse	I de aller fleste fritidsaktiviteter er det dugnad som en del av det naturlige. Utfordringen er å få alle til å delta og bidra. Informasjon om hvilke positive ringvirkninger dette kan ha for dem selv, og barna er nok viktig
Fritidstilbud – hva ønsker barn og unge? – Brukermidvirkning	
Mekking? Hobby? Idrett?	
Kartlegging i samarbeid med elevrådene og ungdomsrådet	
Hente- /bringetjenste	
Ferieaktiviteter i skoleferiene (Røde Kors Camp, og/eller en kombinasjon sommerjobb/camp for barn og unge.	Her er det mulig å kontakte flere alternative aktører. DNT Kongsvinger og Eidskog, Eidskog husflidslag, Eidskog bygdekvinnelag
Ungdoms NAV (etter modell fra Eidsberg/Mysen) møtepunkt utenfor det ordinære NAV-kontoret	
Økonomikurs for ungdom – SMART-kurs (u-skolen)	Eidskog u-skole har et opplegg i 10.klasse der ungdommene skal planlegge voksenlivet med familie og økonomi.
Informere om ordningene til husbanken	
Tett oppfølging av et begrenset antall familier for å forebygge sosial reproduksjon	Kartlegge hva som ligger i tett oppfølging, bruke malen fra SIMBA-prosjektet i Drammen
Aktivitetsarena for jobbsøkere	
Småjobbsentral	
Jobbsøkeraktiviteter	
Arbeid for sosialhjelp	Eidskog kommune har innført arbeid for sosial hjelp
Forbedre tverretatlig samarbeid på systemnivå	
Oversikt over tilbud/arb.omr./ kontaktpersoner	
Bedre samarbeid og kommunikasjon	Det er avholdt møter både sammen med barnevernsenheten, ungdomsskolen, SLT-koordinator, ruskonsulent, helsesøster, flyktningkonsulent og et samarbeidsmøte i enhet samfunn. De 6 førstnevnte er samarbeidspartnere som er veldig klare på at de ønsker et samarbeid, og tverrfaglig og tverretatlig tenkning.
Nye innspill	
Biblioteket som møteplass	Det er stadig bra arrangementer på biblioteket. Utfordringen

-med aktiviteter/kulturformidling for barn og voksne	her er nok å få ut informasjonen til de aktuelle kandidatene. Og unngå at det krasjer med andre arrangementer, da det ikke er en felles portal der alt blir registrert inn.
Gratis aktiviteter i kulturskolen	

Vedlegg 4: Litteraturliste

Fløtten, T. (red) (2009) *Barnefattigdom* Oslo: Gyldendal/akademisk

Handlingsplan fattigdom (2006-2007) vedlegg til St.prp.nr.1

Hentet fra

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/prm/2006/0133/ddd/pdfv/292446-h-plan2006_fattigdom.pdf

Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi (2015-2017)

Hentet fra

<https://www.regjeringen.no/mwginternal/de5fs23hu73ds/progress?id=NQdD1HxLj7ae4wfpwHjM50vCO53nLfupHC-AwvYKve8>,

Kommuneplan samfunnsdel(2014-2027), Eidskog kommune

Hentet fra <https://www.eidskog.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MIId1=442&FilId=19>

Kommunestatistikk 2015. Bufdir

Hentet fra https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/

Barnekonvensjonen – kortversjon bokmål.

Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnekonvensjonen-kortversjon-norsk/id87582/>

Søknad om tilskudd til å forebygge og redusere barnefattigdom i kommunen.